

Een dag op wrakkenjacht (deel 1)

DOOR FRANK ANTONIE VAN ALPHEN
MACHU [Managing Cultural Heritage Underwater] is een Europees samenwerkingsproject tussen Polen, Engeland, België, Portugal, Zweden, Duitsland en Nederland. De zeven landen brengen cultureel erfgoed van de zeebodem in kaart, en willen wrakken en Romeinse onderwaterruïnes beschermen tegen biologische en menselijke bedreigingen. Will Brouwers werkt voor MACHU, en ik mocht een dag met hem op stap.

En wat voor stap. Ik heb nog maar net voet aan boord gezet, of ik lig al op mijn snufferd. In het enige plasje water op het schip, op het achterdek. "Heb je je pijn gedaan jongen?" vraagt Johan bezorgd. Hij is één van de drie Belgische duikers waarmee we vandaag uitvaren: Johan, Toni en Ronny. Er wordt me op het hart gedrukt geen flauwe Belgenmoppen op te schrijven. Voorlopig ben ik de paljas hier, met dat entree van mij. Voordat we gaan wordt er eerst koffiedronken, op deze oude snelboot van de Oost-Duitse kustwacht. Nu is het een onderzoeksschip (www.nehallenia.com).

Polyesterpret en een paar vissersboten liggen in het haventje van Colijnsplaat. Een kleine platbodem wurmt zich moeizaam richting open water, voor wat historisch zeilplezier op de zondagochtend.

Een groepje mensen staat op het havenhoofd. Kreten klinken. Och-tendmensen zijn vrolijke mensen blijkbaar. Niet alleen hun kinderen gooien stenen in het water, ook de ouders doen plezierig mee. Er is soms maar een steen voor nodig om weer even kind te worden. In de stuurhut wordt door Will, de duikers en de kapitein, Urbain 'Bèr' Sterkendries, naar een wrakkenkaart op de laptop gekeken. Will laat de term 'Romeins beton' vallen. Nooit geweten dat er Romeins beton bestaat. Beton klinkt zo na-oorlogs en wederopbouwend. Het blijkt om technisch gesteente te gaan waarin vulkanisch as is verwerkt. De verdwenen wereld laat voor de archeoloog altijd sporen achter, duidelijke en onduidelijke. Om kwart over twaalf start Bèr de motor, terwijl over illegale bodemvondsten wordt gesproken, en de schade aangericht door duikers die alleen maar op winstbejag uit zijn. Johan suggereert Flak afweergeschut op het voordek te monteren om dat soort piraten af te schrikken. En om de regelgevers van de overheid de stuipen op het lijf te jagen, die het de goedbedoelende duikers zo moeilijk maken. De maritieme archeoloog is het om kennis en onderzoekend plezier te doen, niet om de poen. We steken de haven uit en varen op Schouwen-Duivenland af. Slecht weer

(foto Will Brouwers)

hangt boven Rotterdam, terwijl Ronny zijn duikersuitrusting controleert. Hij is forensisch duiker, werkzaam voor de Belgische politie. "Het zijn persluchtflessen hè, en geen zuurstofflessen", zegt hij. In de stuurhut zijn inmiddels de ogen op het blauwe scherm van de sonar gericht. "Niks blijft hetzelfde", zegt Bèr. Bij nieuw tij kan de bodem al-

weer veranderen. Wat het ene moment blootligt, kan na een paar uur alweer zijn begraven. Panta Rhei: alles is in beweging. We varen wat heen en weer - en weer op de Zee-landbrug af. Ik heb nog verkering gehad met de kleindochter van de ingenieur die die brug heeft ontworpen. Polyesterpret zeilt zwaaiend voorbij, maar niemand van ons

zwaait terug. Iedereen is te druk met het blauwe scherm. Dan is er iets te zien, ruim twintig meter diep. Misschien restanten van een Romeinse tempel. Of een wrak. Het anker gaat uit. Wat bevindt zich op de bodem van 't Scheld? Zal er wel iets liggen?

Wordt vervolgd.

www.machuproject.eu

Blankenstein 150
7943 PE Meppel
Tel.: 0522 24 36 00
Fax: 0522 24 36 99

Ook V.O.F. J.A.J. van der List
kiest voor de uitstekende
voorwaarden en service van efm.

Wij wensen het ms Animar
en haar opvarenden een behouden vaart.

www.efm.nl

Nieuwe plannen voor Donau-Oder-Elbe-kanaal

Er lijkt weer schot te komen in een van de grootste projecten voor de Midden-Europese binnenvaart: het Donau-Oder-Elbe-kanaal. De Tsjechische regering heeft onlangs een nationaal strategisch bouwplan goedgekeurd waarin ook het kanaal is opgenomen. Maar in de nieuwe plannen speelt Oostenrijk geen rol meer, vertelde de voorzitter van de internationale scheepvaartvereniging PIANC, Otto Schwetz, aan de Niederösterreichische Wirtschaftspresdienst.

Volgens Schwetz zal het kanaal vanaf de monding van de March in de Donau bij Devin (Slowakije) op Slovaaks grondgebied tot aan de grens met Tsjechië lopen. Vervolgens gaat het op de March verder naar Prerov en van daaruit

met sluizen naar Ostrava. Daar bereikt het kanaal Polen en mondt het uit in de Oder.

Om het kanaal te bouwen hadden Polen, Tsjechië en Slowakije in de herfst van 2008 een overeenkomst afgesloten ter oprichting van een partnerschap voor de binnenvaart. De landen willen hun plannen in oktober officieel voorstellen.

De aanleg van het kanaal speelt al vele jaren. In eerdere plannen had ook de deelstaat Neder-Oostenrijk een rol gespeeld. Volgens Schwetz werden deze plannen destijds geblokkeerd door Neder-Oostenrijk en milieuorganisaties. "Nu zal er straks tóch een kanaal met EU-geld - en dus ook met ons geld - worden aangelegd. Alleen niet bij ons."

**ABN AMRO BINNENVAART
UNIT NEDERLAND WENST
M.S. ANIMAR EEN
BEHOUDEN VAART**

ABN AMRO BINNENVAART UNIT NEDERLAND
LOCATIE ROTTERDAM, WILHELMINAPLEIN 7, TELEFOON 010-4962640

Meer mogelijk maken ABN AMRO

A. Rullens Installatiebedrijf bv

Scheepsinstallaties Erkend electro-, gas- en waterinstallateur Sanitair lood- en zinkwerken Gaskeuring SI

Voor het ms Animar leverden en of installeerden wij:

Levering en of installatie van: elektrische installatie,
Radio Holland nautisch pakket, Heinen en Hopman
aircoinstallatie, sanitair en Sygo hoogte- en ladingmeter

**Wij wensen schip en bemanning
een behouden vaart.**

Kantoor en werkplaats:

Sterrekroos 11

4941 VZ Raamsdonksveer

Telefoon (0162) 51 25 36

Telefax (0162) 51 76 25